

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Alueellinen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Vammaisneuvosto 29.1.2026, lähetekeskustelu
Ikääntyneet ja vammaiset-lautakunta 17.2.2026, iltakoulu
Ikääntyneet ja vammaiset-lautakunta 18.3.2026, iltakoulu
Ikääntyneet ja vammaiset-lautakunta 22.4.2026, päätös
Aluehallitus, 19.5.2026 päätös
Aluevaltuusto 28.5.2026, päätös

KEUSOTE.FI

Sisällysluettelo

1. Johdanto
 1. Alueellinen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma
 2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen osana palveluketjuja
 3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintatyön ohjaavat periaatteet
2. Vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin tila Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella
 1. Käytetyt tilastot
 2. Hyvinvoinnin tila
3. Alueellisen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelman 2026-2030 painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit
4. Alueellisen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelman 2026-2030 toimenpano ja raportointi
5. Liitteet

1. Johdanto

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

1.1. Alueellinen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma

Taustalla alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2026-2030 painopisteet ja tavoitteet, jotka tarkentuvat vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelmassa.

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma luo painopisteet ja tavoitteet suunnitelmalliselle hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintatyölle hyvinvointialueella.

Alueellisen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelman valmistelusta vastaavat hyvinvointialueen vammaisneuvosto sekä alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen työryhmä.

Alueellisen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelman toteutumista raportoidaan vuosittain alueellisen hyvinvointikertomuksen avulla.

1.2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen osana palveluketjuja

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on osa jokaista palveluketjua, sen läpileikkaavana periaatteena, palveluketjun varhaisessa ennaltaehkäisevässä tuessa, palveluketjun perustason hoidossa, kuntoutuksessa ja tuessa sekä palveluketjun erityistason hoidossa, kuntoutuksessa ja tuessa

Palveluketjujen toteutuksessa on keskeistä monialaisuus ja kumppanuus, joka kattaa myös muut toimijat ja ulottuu esim. kouluihin, liikunta- ja kulttuuripalveluihin, järjestöihin ja yrityksiin

Palveluketjuissa asukas, asiakas ja potilas on aktiivinen osallistuja

Palveluketjuissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumista seurataan määritetyin mittarein (Hyte-tietopohja, hyte-kerroin ym.)

Vammaisuus huomioidaan kaikissa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluketjuissa. Vammaisille henkilöille ei ole erillistä palveluketjua, vaan palvelujen järjestämismvastuu on edellä mainituissa palveluketjuissa.

2. Vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin tila Keski-Uudellamaalla

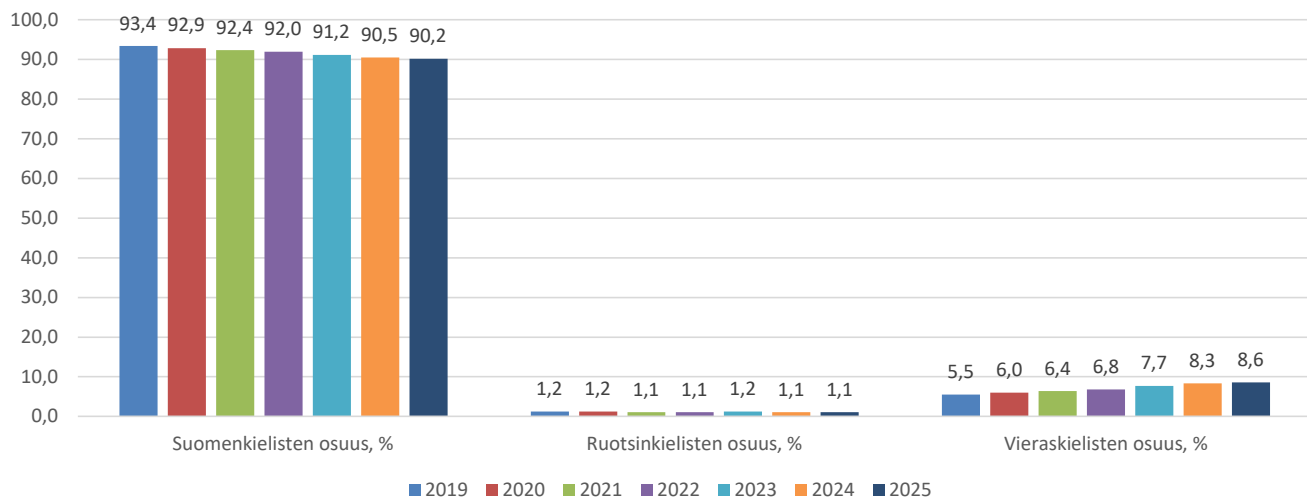
KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

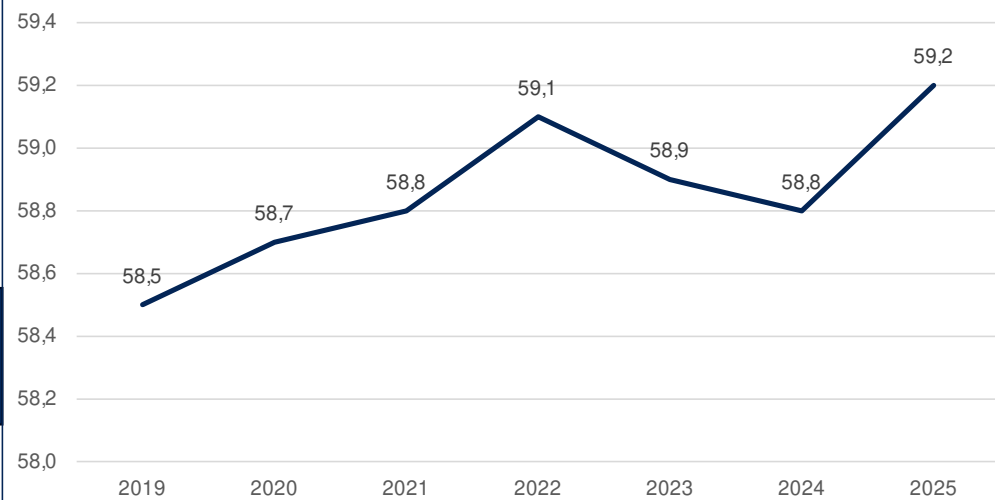
Väestön tunnuslukuja v. 2025

	Keusote	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornainen	Tuusula
Väestö 31.12.	207551	47015	46944	20861	45333	4919	42479
Väkiluvun muutos	481	-16	73	-73	285	-42	254
Väkiluvun muutos, %	0,2	0,0	0,2	-0,3	0,6	-0,8	0,6
Alle 15-vuotiaiden osuus, %	16	13,8	15,6	16,8	18,1	16,5	16,4
15-64-vuotiaiden osuus, %	62,8	61,2	63,4	61,4	63,1	63,4	64,1
65 vuotta täyttäneiden osuus, %	21	25,0	21,0	21,8	18,8	20,0	19,4
Väestöllinen huoltosuhde	59,2	63,3	57,8	62,8	58,5	57,6	55,9
Keski-ikä, molemmat sukupuolet	43,1	45,3	42,6	43,5	41,8	43,3	42,6
Keski-ikä, miehet	41,8	43,7	40,9	42,3	40,7	42,7	41,5
Keski-ikä, naiset	44,5	46,9	44,2	44,7	42,9	43,9	43,6
Suomenkielisiä	187283	42342	41793	19433	40961	4611	38143
Suomenkielisten osuus, %	90,2	90,1	89,0	93,2	90,4	93,7	89,8
Ruotsinkielisiä	2353	426	486	152	575	114	600
Ruotsinkielisten osuus, %	1,1	0,9	1,0	0,7	1,3	2,3	1,4
Saamenkielisiä		1	4	7	1	0	0
Vieraskielisiä	17902	4246	4661	1269	3796	194	3736
Vieraskielisten osuus, %	8,6	9,0	9,9	6,1	8,4	3,9	8,8
Ulkomaan kansalaisia	12336	2730	3248	903	2723	128	2604
Ulkomaan kansalaisten osuus, %	5,9	5,8	6,9	4,3	6,0	2,6	6,1
Ulkomailla syntyneitä	16900	3916	4460	1250	3543	202	3529
Ulkomailla syntyneiden osuus, %	8	8,3	9,5	6,0	7,8	4,1	8,3
Ulkomaalaistaustaisia	18108	4249	4703	1271	3895	194	3796
Ulkomaalaistaustaisten osuus, %	9	9,0	10,0	6,1	8,6	3,9	8,9
Ev.lut kirkkoon kuuluvien osuus, %	60,8	60,6	57,4	66,4	62,0	65,5	60,1
Muihin uskontokuntiin kuuluvien osuus, %	2	2,4	3,0	1,8	2,3	1,8	2,4
Uskontokuntiin kuulumattomien osuus, %	36,8	37,1	39,6	31,7	35,7	32,6	37,5

Kielisyys v. 2019-2025, Keusote

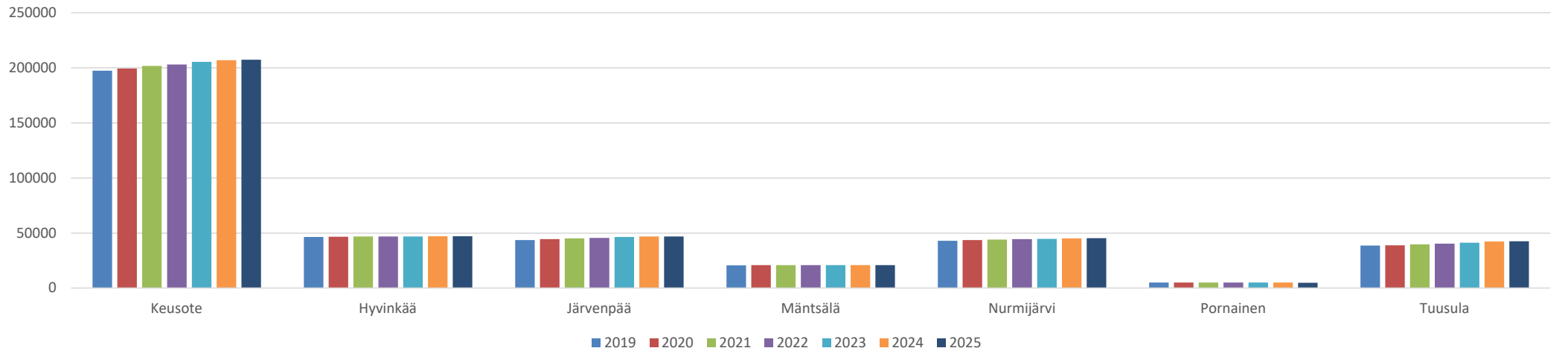

Väestöllinen huoltosuhte* v. 2019-2025, Keusote

*) Väestöllinen (tai demografinen) huoltosuhte ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Väestö, Keusote

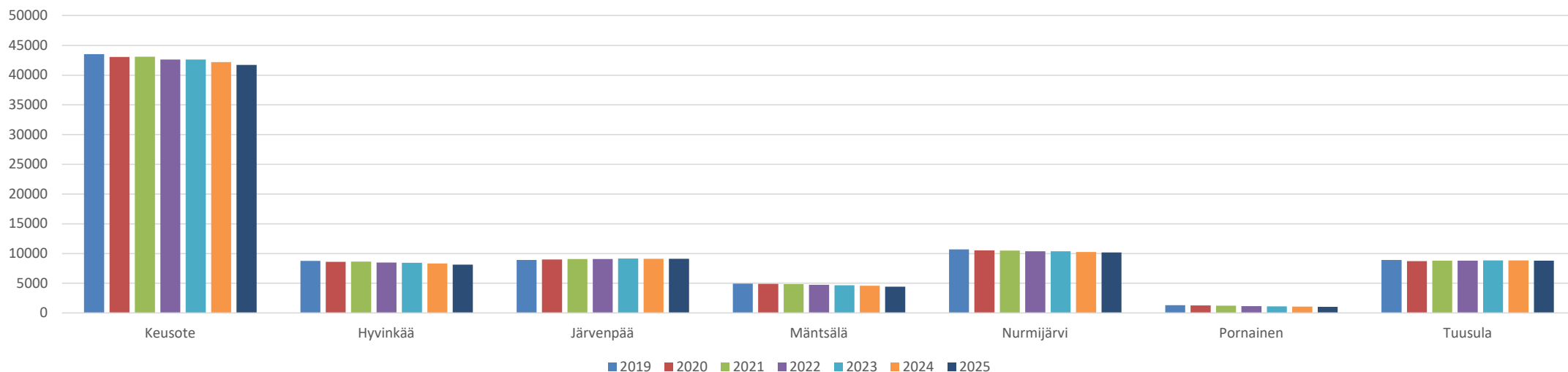

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)
Keusote	197529	199330	201854	203192	205444	207070	207551	10022	481	0,2
Hyvinkää	46470	46576	46880	46797	46901	47031	47015	545	-16	0,0
Järvenpää	43711	44455	45226	45630	46490	46871	46944	3233	73	0,2
Mäntsälä	20721	20783	20837	20912	20957	20934	20861	140	-73	-0,3
Nurmijärvi	42993	43663	44127	44458	44785	45048	45333	2340	285	0,6
Pornainen	5035	5070	5066	5011	4973	4961	4919	-116	-42	-0,8
Tuusula	38599	38783	39718	40384	41338	42225	42479	3880	254	0,6

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

0-17 -vuotiaat, v. 2019-2025

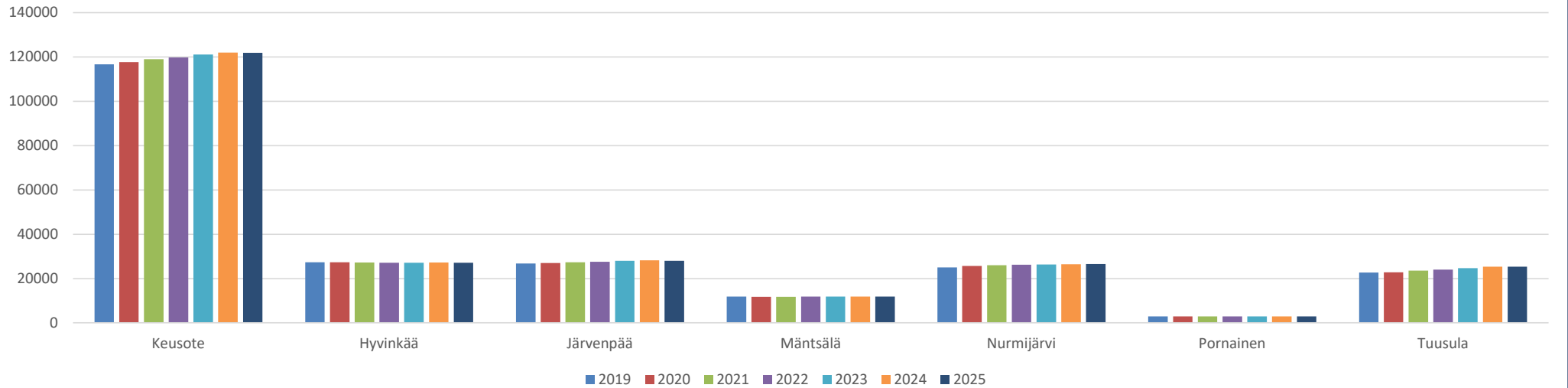

0 - 17	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)	%-osuus väestöstä
Keusote	43526	43056	43098	42635	42622	42182	41698	-1828	-484	-1,1	20,1
Hyvinkää	8762	8609	8639	8497	8436	8322	8123	-639	-199	-2,4	17,3
Järvenpää	8913	8995	9085	9069	9155	9113	9106	193	-7	-0,1	19,4
Mäntsälä	4942	4905	4844	4754	4676	4565	4435	-507	-130	-2,8	21,3
Nurmijärvi	10692	10554	10496	10382	10386	10262	10198	-494	-64	-0,6	22,5
Pornainen	1305	1260	1227	1148	1118	1080	1034	-271	-46	-4,3	21
Tuusula	8912	8733	8807	8785	8851	8840	8802	-110	-38	-0,4	20,7

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

18-64 v., Keusote

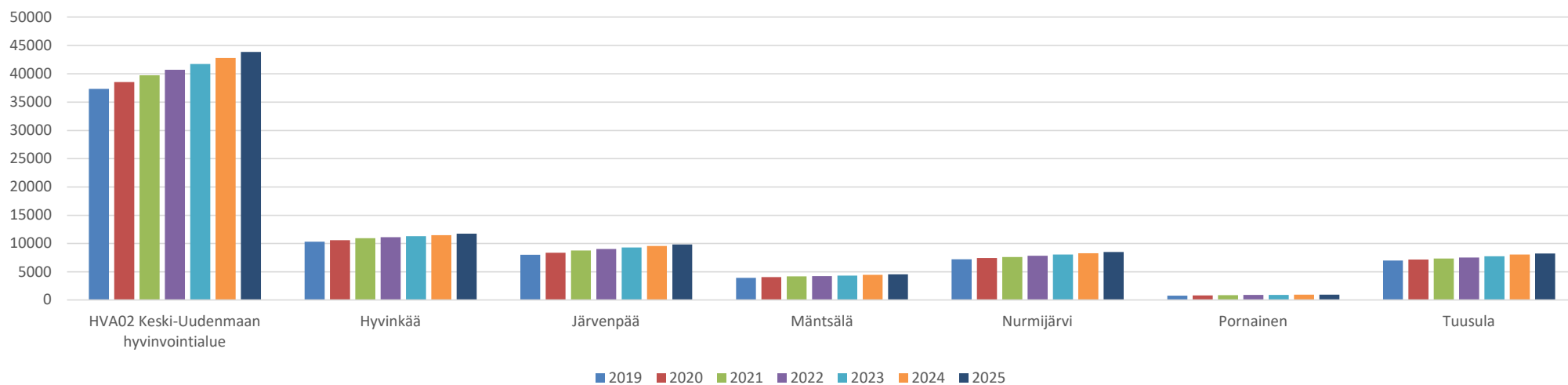

18-64 v.	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)	%-osuus väestöstä
Keusote	116671	117732	119021	119822	121104	122071	121967	5296	-104	-0,1	58,8
Hyvinkää	27398	27385	27306	27172	27145	27213	27148	-250	-65	-0,2	57,7
Järvenpää	26767	27062	27386	27541	28047	28200	27987	1220	-213	-0,8	59,6
Mäntsälä	11831	11802	11793	11897	11920	11907	11870	39	-37	-0,3	56,9
Nurmijärvi	25078	25669	25994	26211	26341	26504	26634	1556	130	0,5	58,8
Pornainen	2917	2965	2972	2947	2914	2915	2901	-16	-14	-0,5	59,0
Tuusula	22680	22849	23570	24054	24737	25332	25427	2747	95	0,4	59,9

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

65 + vuotiaat, Keusote

65 + vuotiaat	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	erotus 2019 / 2025 (N)	erotus 2024 / 2025 (N)	muutos% (2025 vs. 2024)	%-osuus väestöstä
Keusote	37332	38542	39735	40735	41718	42817	43886	6554	1069	2,5	21,1
Hyvinkää	10310	10582	10935	11128	11320	11496	11744	1434	248	2,2	25,0
Järvenpää	8031	8398	8755	9020	9288	9558	9851	1820	293	3,1	21,0
Mäntsälä	3948	4076	4200	4261	4361	4462	4556	608	94	2,1	21,8
Nurmijärvi	7223	7440	7637	7865	8058	8282	8501	1278	219	2,6	18,8
Pornainen	813	845	867	916	941	966	984	171	18	1,9	20,0
Tuusula	7007	7201	7341	7545	7750	8053	8250	1243	197	2,4	19,4

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (8.-9. lk) ¹⁾

Keusote: 22 %	Koko maa: 22 %
Pojat: 10 %	Tytöt: 34 %

Terveyttä edistäviä elintapoja (8.-9. lk) ²⁾

Keusote: 12 %	Koko maa: 13 %
Pojat: 16 %	Tytöt: 8 %

Harrastaa jotain ainakin kerran viikossa (8.-9. lk) ³⁾

Keusote: 81 %	Koko maa: 80 %
Pojat: 81 %	Tytöt: 81 %

Energiajuomien käyttö (8.-9. lk) ⁴⁾

Keusote: 10 %	Koko maa: 10 %
Pojat: 11 %	Tytöt: 8 %

Kokee terveytensä keskipertaiseksi tai huonoksi (8.-9. lk) ⁵⁾

Keusote: 22 %	Koko maa: 22 %
Pojat: 14 %	Tytöt: 29 %

Nikotiinipussien käyttö (8.-9. lk) ⁶⁾

Keusote: 6 %	Koko maa: 6 %
Pojat: 9 %	Tytöt: 3 %

Sähkösavukkeiden käyttö (8.-9. lk) ⁷⁾

Keusote: 7 %	Koko maa: 5 %
Pojat: 5 %	Tytöt: 8 %

Ylipaino ja lihavuus (13-16 v.) ⁸⁾

Keusote: 22,6 %	Koko maa: 23,5 %
Pojat: 27,6 %	Tytöt: 17,4 %

- 1) Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %8. ja 9. luokan oppilaista, v. 2025
- 2) Terveyttä edistäviä elintapoja -summaindikaattori, %8. ja 9. luokan oppilaista, v. 2025
- 3) Harrastaa jotain ainakin kerran viikossa, %8. ja 9. luokan oppilaista, v. 2025
- 4) Juo energiajuomaa lähes päivittäin, %8. ja 9. luokan oppilaista, v. 2025
- 5) Kokee terveydentilansa keskipertaiseksi tai huonoksi, %8. ja 9. luokan oppilaista, v. 2025
- 6) Käyttää nikotiinipusseja päivittäin, %8. ja 9. luokan oppilaista, v. 2025
- 7) Käyttää sähkösavukkeita päivittäin, %8. ja 9. luokan oppilaista, v. 2025
- 8) Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

Lähde: Kouluterveyskysely 2025, THL (kohdat 1-7) & FinLapset rekisteriseuranta, THL (kohta 8)

Hyvinvoinnin tila Työikäiset

Psyykkinen kuormittuneisuus ¹⁾

Keusote: 17,3 %	Koko maa: 19,8 %
Miehet: 17,8 %	Naiset: 16,8 %

Taloudelliset haasteet ²⁾

Keusote: 29,6 %	Koko maa: 28,4 %
Miehet: 26,7 %	Naiset: 32 %

Työssä jaksaminen ³⁾

Keusote: 28,3 %	Koko maa: 25,4 %
Miehet: 28,8 %	Naiset: 27,9 %

Lähisuhdeväkivalta ⁴⁾

Keusote: 11,2 %	Koko maa: 9,5 %
Miehet: 10,4 %	Naiset: 12 %

Liikkuminen ⁵⁾

Keusote: 53,6 %	Koko maa: 55,9 %
Miehet: 44,3 %	Naiset: 61,5 %

Lihavuus ⁶⁾

Keusote: 29,5 %	Koko maa: 25,5 %
Miehet: 25,9 %	Naiset: 32,8 %

Koettu terveys ⁷⁾

Keusote: 32,7 %	Koko maa: 33,2 %
Miehet: 30,7 %	Naiset: 34,4 %

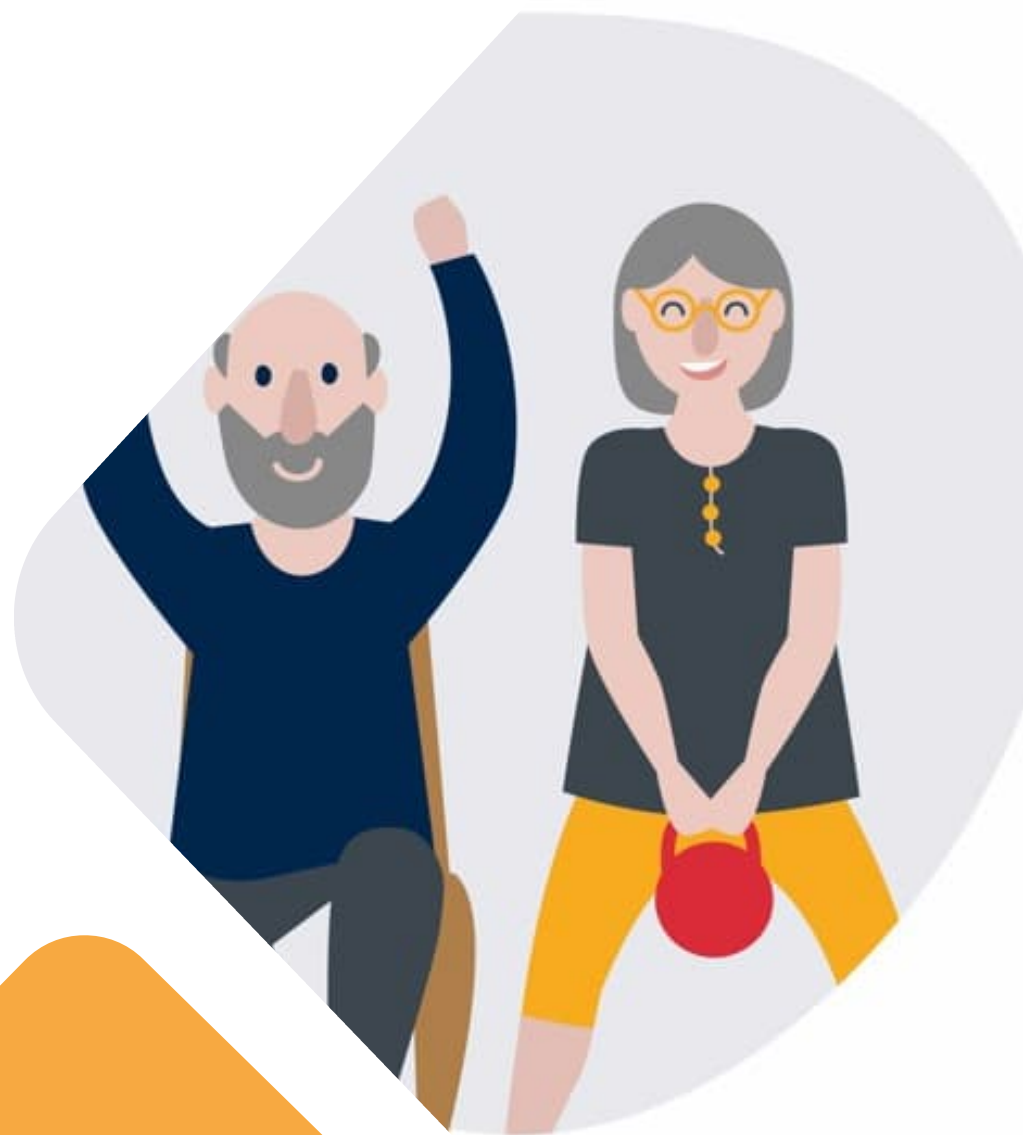
Menetetyt elinvuodet (PYLL)

Keusote:	Miehet:	Naiset:
1) Itsemurhat	1) Itsemurhat	1) Rintasyöpä
2) Alkoholi	2) Alkoholi	2) Alkoholi
3) Huumeet	3) Huumeet	2) Huumeet

- 1) Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (%) 20 - 64-vuotiaat, v. 2024
- 2) Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeitä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%) 20 - 64-vuotiaat, v. 2024
- 3) Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksu työskennellä vanhuuseläkeikänsä saakka (%) v. 2024
- 4) Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (%) 20 - 74-vuotiaat, v. 2024
- 5) Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%) 20 - 64-vuotiaat, v. 2024
- 6) Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m²) (%) 20 - 64-vuotiaat, v. 2024
- 7) Terveytensä keskitasoisiksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%) 20 - 64-vuotiaat, v. 2024

Lähde: Terve Suomi 2024 –kyselytutkimus, THL & PYLL-raportti 2018-2022, FCG

Hyvinvoinnin tila Ikääntyneet

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Psyykkinen kuormittuneisuus ¹⁾

Keusote: 11,6 %	Koko maa: 9,7 %
Miehet: 9,8 %	Naiset: 12,8 %

Taloudelliset haasteet ²⁾

Keusote: 11,6 %	Koko maa: 9,8 %
Miehet: 12 %	Naiset: 11,4 %

Koettu yksinäisyys ³⁾

Keusote: 11,4 %	Koko maa: 9,7 %
Miehet: 10,3 %	Naiset: 12,2 %

Lähisuhdeväkivalta ⁴⁾

Keusote: 11,2 %	Koko maa: 9,5 %
Miehet: 10,4 %	Naiset: 12 %

Liikkuminen ⁵⁾

Keusote: 62,3 %	Koko maa: 64,6 %
Miehet: 58,2 %	Naiset: 65,1 %

Lihavuus ⁶⁾

Keusote: 24,1 %	Koko maa: 22,2 %
Miehet: 21,1 %	Naiset: 26,2 %

Koettu terveys ⁷⁾

Keusote: 46,3 %	Koko maa: 47,3 %
Miehet: 46,2 %	Naiset: 46,3 %

- 1) Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024
- 2) Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024
- 3) Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet, v. 2024
- 4) Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (%) 20-74 vuotiaat, v. 2024
- 5) Terveyslääkintäsuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024
- 6) Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI \geq 30 kg/m²) (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024
- 7) Terveytensä keskitasoisiksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%) 65 v. täyttäneet, v. 2024

Lähde: Terve Suomi 2024 –kyselytutkimus, THL

Yhteenveto hyvinvoinnin tilasta

- Hyvinvointialueen väestö kasvaa; lasten / nuorten osuus pienenee ja ikääntyneiden kasvaa
- Lasten ja nuorten mielen hyvinvointiin liittyy haasteita, esim. joka kolmas yläkouluikäinen tyttö kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta
- Haasteita ravitsemukseen ja päihteisiin liittyen; aamupalan ja koululounaan syöminen sekä nikotiinipussit ja sähkösavukkeet
- Ylipainoon ja lihavuuteen liittyvät haasteet koko väestön osalta
- Työikäisillä psyykinen kuormittuneisuus ja työssä jaksaminen haasteina
- Aikuisväestön taloudellisten haasteet kasvussa; työttömien työnhakijoiden määrä sekä perustoimeentulotukea saavien määrä kasvussa
- Lähisuhdeväkivallan lisääntyminen aikuisväestössä
- Ikääntyneiden osalta koettu yksinäisyys

[Yleiskuva](#)

[Lapsiperheet](#)

[Työkäiset](#)

[Mt- ja päihdepalvelut](#)

Vammaispalvelut

[Iäkkäät](#)

[Terveydenhuolto](#)

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Nykytila ja kehitys

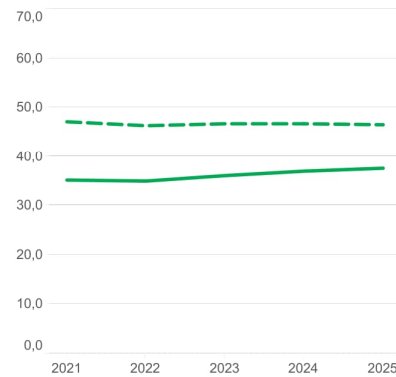
Vammaisten henkilöiden palvelut: Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Info

Tarveindeksi (vammaispalvelut)	Vammaispalvelujen laskennallinen henkilöstöresurssi / 10 000 asukasta	Vammaispalvelujen osuus soten kokonaiskustannuksista	Tarvevakioidujen kustannusten indeksi (vammaispalvelut)
2024: 0,66	2023: 15,7	2024: 11,9%	2024: 1,46

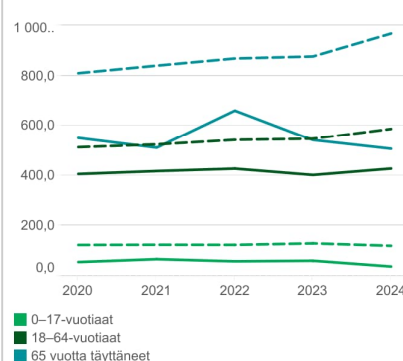
Kelan vammaisuuden perusteella maksamien etuuksien saajat / 1000 asukasta

Manner-Suomen tieto esitetty katkoviivalla

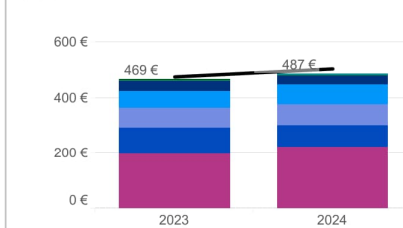
Vammaispalvelujen asiakkaita vuoden aikana / 100 000 vastaavan ikäistä asukasta

Henkilökohtainen apu

Manner-Suomen tieto esitetty katkoviivalla

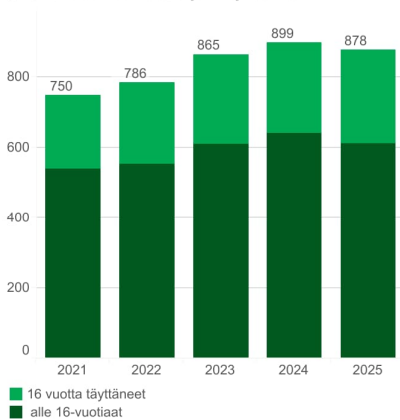
Vammaispalvelujen kokonaisuuden kustannuskehitys euroa / asukas

- Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotihoito
- Vammaisten laitospalvelu
- Vammaisten perhehoito
- Vammaisten liikkumista tukeva palvelu
- Vammaisten henkilökohtainen apu ja erityinen tuki
- Vammaisten asumispalvelut ja asumista tukevat palvelut
- Vammaisten sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut
- Vammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen

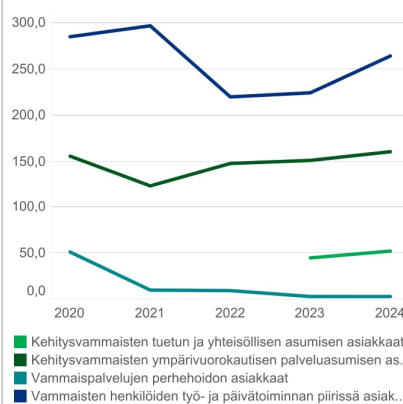
Manner-Suomen tieto esitetty viivalla

Korotetun vammaistuen saajat ikäryhmittäin

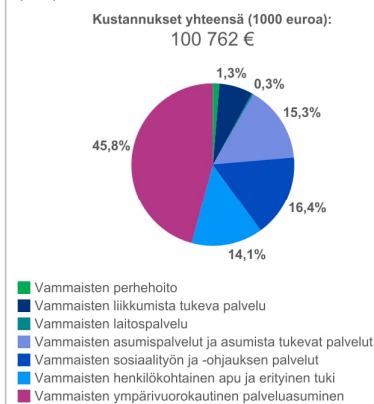
- 16 vuotta täyttäneet
- alle 16-vuotiaat

Vammaispalvelujen asiakkaita vuoden lopussa / 100 000 asukasta

- Kehitysvammaisten tuetun ja yhteisöllisen asumisen asiakkaat
- Kehitysvammaisten ympäristöllisen asumisen palveluasuminen as..
- Vammaispalvelujen perhehoidon asiakkaat
- Vammaisten henkilöiden työ- ja päivätoiminnan piirissä asiak..

Vammaispalvelujen kokonaisuuden kustannusjakaama (2024)

- Vammaisten perhehoito
- Vammaisten liikkumista tukeva palvelu
- Vammaisten laitospalvelu
- Vammaisten asumispalvelut ja asumista tukevat palvelut
- Vammaisten sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut
- Vammaisten henkilökohtainen apu ja erityinen tuki
- Vammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen

Lähde: thl.fi/aiheet/sote-palvelujen-johtaminen/arviointi-ja-seuranta/seurannan-arvioinnin-ja-ohjauksen-ydintiedot-raportointi-sao-

16 vuotta täyttäneen vammaistuen saajat / 1 000 asukasta	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9	3
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	1,9	2	2,2	2,4	2,5	2,9
Hyvinkää	1,8	2,1	2,2	2,3	2,3	3
Järvenpää	2,2	2,3	2,5	2,7	3	3,1
Mäntsälä	1,5	1,6	2,2	2,1	2,2	2,3
Nurmijärvi	2	1,9	1,8	2,4	2,7	3,1
Pornainen	2	2	2	1,8	2,4	3
Tuusula	1,8	1,8	2,2	2,3	2,3	2,9

Indikaattori ilmaisee 16 vuotta täyttäneen vammaistukea saaneiden osuuden tuhatta asukasta kohti. Väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä. Kelan maksamia vammaistuuksia ovat alle 16-vuotiaan vammaistuki, 16 vuotta täyttäneen vammaistuki ja eläkkeensaajan hoitotuki.

Alle 16-vuotiaan vammaistuen saajat / 1 000 asukasta	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	6,6	6,8	7,2	7,7	8,4	8,9
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	6,6	6,4	6,7	7,1	8	8,5
Hyvinkää	5,8	5,8	5,7	6,1	7	7,9
Järvenpää	6,2	6,1	6,3	7,1	7,5	8,9
Mäntsälä	7,2	6,9	7,6	8	8,6	8,3
Nurmijärvi	7,3	7,2	7,9	7,7	9,2	9,2
Pornainen	7,3	7,5	8,3	8,6	9,8	10,5
Tuusula	6,7	6,3	6,4	7	7,8	8,1

Indikaattori ilmaisee alle 16-vuotiaan vammaistukea saaneiden osuuden tuhatta asukasta kohti. Kelan maksamia vammaistuuksia ovat alle 16-vuotiaan vammaistuki, 16 vuotta täyttäneen vammaistuki ja eläkkeensaajan hoitotuki. Väestösuhteutuksessa on käytetty Kelan vakuutettua väestöä.

Kelan vammaisuuden perusteella maksamien etuuksien saajia / 1 000 asukasta	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	47,8	47,3	47,1	46,3	46,7	46,7
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	35,3	34,8	35,1	34,9	36	36,9 (N=7640)
Hyvinkää	42,1	40,9	40,7	40,2	41,7	42,9
Järvenpää	34,1	33,2	33,8	34,2	35	36,8
Mäntsälä	38,3	38	39,3	37,7	37,9	37,3
Nurmijärvi	30,5	30,8	31,6	31,2	33,3	33,5
Pornainen	32,4	32,2	30,6	31,8	33,4	35,7
Tuusula	32,7	32,7	32	32,3	32,8	34

Indikaattori ilmaisee Kelan vammaisuuden perusteella maksamien etuuksien saajien lukumäärän. Kelan vammaisuuden perusteella maksamiin etuuksiin kuuluvat lapsen hoitotuki, vammaistuki, eläkkeensaajien hoitotuki ja ruokavaliokorvaus.

Eläkkeensaajan hoitotuen saajat / 1 000 asukasta	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	38,7	38	37,2	35,8	35,4	34,9
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	26,9	26,4	26,2	25,4	25,5	25,4
Hyvinkää	34,6	33,1	32,8	31,8	32,4	32
Järvenpää	25,7	24,8	25	24,4	24,5	24,7
Mäntsälä	29,6	29,5	29,4	27,6	27,1	26,7
Nurmijärvi	21,3	21,7	21,9	21,1	21,5	21,2
Pornainen	23	22,7	20,3	21,4	21,2	22,2
Tuusula	24,3	24,5	23,4	23	22,7	23,1

Indikaattori ilmaisee eläkkeensaajan hoitotukien osuuden tuhatta asukasta kohti. Kelan maksamia vammaisetuuksia ovat lapsen vammaistuki, aikuisen vammaistuki ja eläkkeensaajan hoitotuki.

Omaishoidon tuki, 0 - 17-vuotiaat hoidettavat vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	9176	9451	9726	9747	10641	10894
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	293	219	344	398	417	465
Hyvinkää	48	39	49	49	55	74
Järvenpää	68	60	90	106	117	124
Mäntsälä	12	16	31	40	43	52
Nurmijärvi	85	91	92	101	103	113
Pornainen	13	13	16	15	13	12
Tuusula	67		66	87	86	90

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 0 - 17-vuotiaiden lukumäärän.

Omaishoidon tuki, 18 - 64-vuotiaat hoidettavat vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	7984	7875	7653	7120	7808	7968
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	201	131	173	171	158	157
Hyvinkää	45	37	40	43	44	55
Järvenpää	47	37	37	35	28	26
Mäntsälä	24	17	21	23	22	21
Nurmijärvi	36	37	32	32	36	26
Pornainen	5					
Tuusula	44		40	34	25	26

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 18 - 64-vuotiaiden lukumäärän.

Omaishoidon tuki, 65 - 74-vuotiaat hoidettavat vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	8664	8673	8396	7815	7224	7144
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	205	185	160	150	145	138
Hyvinkää	40	45	28	34	38	37
Järvenpää	65	54	39	32	26	25
Mäntsälä	18	13	7	12	16	13
Nurmijärvi	53	40	55	36	36	31
Pornainen	7		5	10		6
Tuusula	22	29	26	26	25	26

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 65 - 74-vuotiaiden lukumäärän.

Omaishoidon tuki, 75 - 79-vuotiaat hoidettavat vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	6695	6943	7103	7365	7814	8066
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	163	137	162	165	204	206
Hyvinkää	30	27	38	40	55	64
Järvenpää	46	31	30	41	44	42
Mäntsälä	15	12	14	21	17	20
Nurmijärvi	29	35	47	35	43	38
Pornainen						
Tuusula	39	28	31	27	42	40

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 75 - 79-vuotiaiden lukumäärän.

Omaishoidon tuki, 75 - 84-vuotiaat hoidettavat vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	14828	14947	15392	15035	15185	15682
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	361	334	362	361	368	366
Hyvinkää	78	80	82	92	96	98
Järvenpää	93	70	64	83	81	81
Mäntsälä	30	26	31	44	31	35
Nurmijärvi	78	81	102	71	79	74
Pornainen	8	9	7		5	
Tuusula	74	68	76	67	76	75

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 75 - 84-vuotiaiden lukumäärän.

Omaishoidon tuki, 80 - 84-vuotiaat hoidettavat vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	8133	8004	8289	7670	7371	7616
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	198	197	200	196	164	160
Hyvinkää	48	53	44	52	41	34
Järvenpää	47	39	34	42	37	39
Mäntsälä	15	14	17	23	14	15
Nurmijärvi	49	46	55	36	36	36
Pornainen		5	5			
Tuusula	35	40	45	40	34	35

Indikaattori ilmaisee vuoden aikana omaishoidon tukea saaneiden 80 - 84-vuotiaiden lukumäärän.

Asunnon muutostyöt, 0 - 17-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	629	676	651	573	638	596
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	22	29	23	13	13	13
Hyvinkää	8	17	2	1	1	1
Järvenpää	6	2	1	2	1	1
Mäntsälä	1	2	3	1	0	0
Nurmijärvi	3	4	10	6	5	7
Pornainen	2	1	0	0	0	0
Tuusula	2	3	7	3	6	4

Asunnon muutostyöt, 18 - 64-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	4233	4095	3712	3623	3471	3340
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	118	176	100	65	86	81
Hyvinkää	30	100	9	9	13	12
Järvenpää	33	26	17	28	34	26
Mäntsälä	15	7	6	10	7	7
Nurmijärvi	15	15	45	6	13	19
Pornainen	2	2	2	0	1	5
Tuusula	23	26	21	12	18	12

Asunnon muutostyöt, 65 vuotta täyttäneitä asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	6216	6429	6034	5815	5514	5664
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	153	282	141	117	150	140
Hyvinkää	29	193	30	20	34	30
Järvenpää	33	28	33	25	45	35
Mäntsälä	9	17	9	13	10	9
Nurmijärvi	20	19	39	24	22	32
Pornainen	3	1	0	0	2	9
Tuusula	59	24	30	35	37	25

Asunnon muutostyöt; Indikaattori ilmaisee, kuinka monta asiakasta on vuoden aikana saanut vammaispalvelulain perusteella korvausta asunnon muutostöistä tai asuntoon kuuluvista laitteista ja välineistä.

Henkilökohtaisen avun 0 - 17-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana / 100 000 vastaavan ikäistä	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	125,6	123,9	124,1	123,8	130,9	120,5
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	71,2	55,7	67,3	58,6	61	37,9
Hyvinkää	45,7	34,8	57,9	35,3	47,4	24
Järvenpää	89,8	33,4	55	55,1	98,3	43,9
Mäntsälä	40,5	40,8	61,9	126,2	42,8	43,8
Nurmijärvi	9,4	19	38,1	28,9	9,6	9,7
Pornainen	153,3	79,4	0	0	0	92,6
Tuusula	157,1	148,9	136,3	91,1	113	67,9

Henkilökohtaisen avun 18 - 64-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana / 100 000 vastaavan ikäistä	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	503,1	512,5	523,2	541,4	546,5	586,5
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	384	406	417,6	427,3	402,1	427,6
Hyvinkää	292	321,3	355,2	368	338,9	407,9
Järvenpää	485,7	495,2	485,6	562,8	513,4	517,7
Mäntsälä	262	279,6	288,3	571,6	276,8	285,5
Nurmijärvi	331	366,2	415,5	358,6	356,9	384,8
Pornainen	137,1	269,8	269,2	0	480,4	274,4
Tuusula	529,1	529,6	496,4	394,9	444,7	477,7

Henkilökohtaisen avun 65 vuotta täyttäneitä asiakkaita vuoden aikana, 100 000 vastaavan ikäistä kohden	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	772,6	807,4	837,8	866,1	873,9	965,2
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	514,3	550	510,9	660,4	541,7	506,8
Hyvinkää	329,8	491,4	429,8	467,3	406,4	426,2
Järvenpää	747,1	690,6	685,3	598,7	613,7	648,7
Mäntsälä	304	294,4	333,3	305,1	229,3	313,8
Nurmijärvi	526,1	524,2	327,4	483,2	359,9	422,6
Pornainen	123	118,3	115,3	0	0	310,6
Tuusula	670,8	694,3	762,8	1484,4	1083,9	670,6

Henkilökohtainen apu:
Indikaattori ilmaisee vuoden aikana vammaispalvelulain mukaista henkilökohtaista apua saaneiden osuuden satatuhatta vastaavasta ikäistä kohti.

Vaikeavammaisten liikkumista tukevat palvelut, 0 - 17-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	2418	2529	2710	2482	2682	2758
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	101	164	60	66	62	59
Hyvinkää	14	99	13	11	11	10
Järvenpää	26	23	22	14	16	16
Mäntsälä	3	4	5	14	12	11
Nurmijärvi	31	15	7	19	14	13
Pornainen	6	3	2	0	0	0
Tuusula	21	20	11	8	9	9

Vaikeavammaisten liikkumista tukevat palvelut, 18 - 64-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	30429	30746	30766	29983	31040	31400
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	1003	1016	1040	897	962	905
Hyvinkää	232	191	249	251	237	211
Järvenpää	217	265	255	178	191	189
Mäntsälä	96	93	85	28	67	64
Nurmijärvi	225	227	227	214	242	225
Pornainen	26	21	19	0	20	19
Tuusula	207	219	205	226	205	197

Vaikeavammaisten liikkumista tukevat palvelut, 65 vuotta täyttäneitä asiakkaita vuoden aikana / 100 000 vastaavan ikäistä asukasta	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	4697,1	4511,8	4141,3	4037	4021,2	3852,2
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	4928,7	4335,5	4530	4686,4	4408,2	4042,8
Hyvinkää	4345,3	2863,4	4188,4	4259,5	3904,6	3418,6
Järvenpää	4719,2	5251,3	5060	5443,5	4468,1	4289,6
Mäntsälä	3368,8	2698,7	2666,7	3496,8	3600,1	3339,3
Nurmijärvi	6617,7	5887,1	5172,2	5149,4	5448	4926,3
Pornainen	3567	2721,9	2768,2	0	2656,7	2484,5
Tuusula	5323,2	4943,8	5012,9	5169	4658,1	4309

Indikaattori ilmaisee vaikeavammaisten kuljetuspalveluissa olevien asiakkaiden lukumäärän vuoden aikana. Asiakkaiden itse hankkimat kuljetuspalvelut eivät ole luvuissa mukana.

Huom! 65 vuotta täyttäneet, luku ilmoitettu / **100 000 vastaavan ikäistä asukasta**

N=51700
N=1731
N= 465
N=386
N=180
N=335
N=39
N=326

Vaikeavammaisten palveluasuminen, 0 - 17-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	102	132	200	177	158	288
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	1	3	2	1	0	0
Hyvinkää	0	0	0	0	0	0
Järvenpää	0	0	1	1	0	0
Mäntsälä	0	1	0	0	0	0
Nurmijärvi	0	0	0	0	0	0
Pornainen	0	1	0	0	0	0
Tuusula	1	1	1	0	0	0

Vaikeavammaisten palveluasuminen, 18 - 64-vuotiaita asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	3974	4401	4599	4519	3924	4294
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	80	122	90	121	116	82
Hyvinkää	13	18	12	21	20	21
Järvenpää	20	19	34	46	32	29
Mäntsälä	7	41	8	14	10	3
Nurmijärvi	16	11	15	18	24	12
Pornainen	0	5	1	0	0	0
Tuusula	24	28	20	22	30	17

Vaikeavammaisten palveluasuminen, 65 vuotta täyttäneitä asiakkaita vuoden aikana	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	2169	2384	2592	2475	2154	2361
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	65	63	59	68	56	38
Hyvinkää	7	20	9	17	9	10
Järvenpää	18	13	20	21	14	12
Mäntsälä	7	7	4	2	7	2
Nurmijärvi	5	1	3	8	6	3
Pornainen	1	0	1	0	0	0
Tuusula	27	22	22	20	20	11

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Indikaattori ilmaisee, kuinka monta 0 - 17-vuotiasta asiakasta on vuoden aikana saanut vammaispalvelulain mukaista vaikeavammaisten palveluasumista.

(THL:n tiedonkeruu muuttuu 2025 tiedoista eteenpäin; eivät ole vertailukelpoisia aikaisempiin lukuihin verrattuna)

...
mukaisen
toiminnan
asiakkaat).

Vammaisten henkilöiden työ- ja päivätoiminnan piirissä asiakkaita 31.12.	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	17281	16554	17871	17841	17092	17877
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	636	568	599	447	461	547
Hyvinkää	170	118	182	79	126	146
Järvenpää	110	128	114	124	89	106
Mäntsälä	70	66	53	59	48	55
Nurmijärvi	148	127	117	49	94	104
Pornainen	7	6	6	8	10	13
Tuusula	131	123	127	128	94	123

3. Alueellinen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

3.1. Alueellinen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030; painopisteet ja tavoitteet

- Vammaisten henkilöiden osallisuuden ja osallistumis- sekä vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen
- *Syrjäytymisvaarassa olevien vammaisten henkilöiden varhainen tunnistaminen ja tukeminen*

- Turvallisen asumisen mahdollistaminen
- Väkivallan ehkäisy
- Päihteiden käytön vähentäminen

- Vammaisten henkilöiden mielen hyvinvoinnin ja työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen
- Koetun yksinäisyyden vähentäminen
- *Vammaisten henkilöiden työllistymisen ja koulutuspolkujen tukeminen*

Alueellinen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Asukkaille hyvät arjen rutiinit

Asukkaille turvallinen arki

Asukkaiden mielen hyvinvoinnin ja työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Hyvinvointialueen strategia 2026-2030: Hyvinvointia ja turvallisuutta asukkaille yhdessä

Painopiste 1

Painopiste (alueellinen hyvinvointisuunnitelma)	Tavoite	Toimenpide	Mittari
1. Aukkaille hyvät arjen rutiinit (Edistetään asukkaiden fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja kulttuurista aktiivisuutta tukemalla arjen rutiineja, elintapoja ja kulttuuriosallistumista)	<ul style="list-style-type: none">Vammaisten henkilöiden osallisuuden ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen	<ul style="list-style-type: none">Hyvinvointialueen osallisuusohjelman toimeenpano, esim. asukaskehittäjätoiminta, asukaspaneelit, asiakaskokemusKeusoten hyte-sivujen tarjonnan hyödyntäminen vammaispalvelujen asiakasohjauksessa, ml. TapahtumakalenteriVaikuttamistoimielimen hyödyntäminen asioiden valmistelussaKulttuurihyvinvoinnin kehittäminen alueellisesti, ml. Kaikukortin hyödyntäminen	<ul style="list-style-type: none">Osallisuuden mittarit, esim. asukaskehittäjät (N), tilaisuuksien määrä (N), asukaspaneelien NPS ja osallistujat (N), asukaskokemuksen mittaritVerkkosivujen käyntimäärätKuvaus lausuntopyyntöistä
	<ul style="list-style-type: none"><i>Syrjäytymisvaarassa olevien vammaisten henkilöiden varhainen tunnistaminen ja tukeminen (IKVA-ltk 22.4.2026)</i>		

Painopiste 2

Painopiste (alueellinen hyvinvointisuunnitelma)	Tavoite	Toimenpide	Mittari
2. Asukkaille turvallinen arki	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisen asumisen mahdollistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Asunnon muutostyöt Henkilökohtainen apu Asumisen tuki Yhdyspintatyö asumisen ratkaisut ja turvalliset asuinympäristöt työryhmässä 	<ul style="list-style-type: none"> THL:n asunnon muutostyöt, N
	<ul style="list-style-type: none"> Väkivallan ehkäisy, esim. lähisuhdeväkivalta, taloudellinen väkivalta, digitaalinen väkivalta 	<ul style="list-style-type: none"> Avainhenkilökoulutukset henkilöstölle lähisuhdeväkivallan tunnistamisen ja puheeksi oton parantamiseksi; tietoisuus väkivallan eri muodoista Palvelupolut OmaKeusoteen Ohjaus, neuvonta ja tiedottaminen teemaan liittyen, esim. Nettiturvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Pidetyt avainhenkilökoulutukset, osallistujat N ja NPS Palvelupolut K/E
	<ul style="list-style-type: none"> Päihteiden käytön vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Alueellisen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelman päivittäminen Digitaaliset hoitopolut OmaKeusotessa, esim. nikotiinittomuus Elintapaohjaus, ml. Päihteiden käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> Alkoholikäytön mini-interventio (hyte-kerroin) OmaKeusoten mittarit Elintapaneuvonta tyyppin 2 diabetesriskissä oleville (hyte-kerroin)

Painopiste 3

Painopiste (alueellinen hyvinvointisuunnitelma)	Tavoite	Toimenpide	Mittari
3. Asukkaiden mielen hyvinvoinnin ja työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen (Tuetaan asukkaiden mielen hyvinvointia sekä työ-, toiminta- ja oppimiskykyä vahvistamalla elintapoja, resilienssiä ja palvelujen saavutettavuutta)	<ul style="list-style-type: none">Vammaisten henkilöiden mielen hyvinvoinnin ja työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none">Digituen ja -palvelujen hyödyntäminen palvelujen saavutettavuuden parantamisessa, esim. OmaKeusote, Terveyskylä.fi, TerapianavigaattoriElintapaohjauksen toimeenpano	
	<ul style="list-style-type: none">Koetun yksinäisyyden vähentäminen	<ul style="list-style-type: none">Osallisuuden edistäminen ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudetKeusoten hyte-sivujen tarjonnan hyödyntäminen vammaispalvelujen asiakasohjauksessa, ml. TapahtumakalenteriKulttuurihyvinvoinnin kehittäminen alueellisesti	<ul style="list-style-type: none">Koettu yksinäisyys, Kouluterveyskysely, THLKoettu yksinäisyys, TerveSuomi, THL
	<ul style="list-style-type: none">Vammaisten henkilöiden työllistymisen ja koulutuspolkujen tukeminen (IKVA-Itk 22.4.2026)		

4. Toimeenpano ja seuranta

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Hyvinvointisuunnitelman toimeenpano ja seuranta

- Alueellinen vammaisneuvosto ja alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä vastaa suunnitelman toimeenpanosta, seurannasta ja raportoinnista
- Tavoitteiden toteutumisen raportointi ja niiden mahdollinen tarkentaminen tehdään vuosittain osana alueellista hyvinvointikertomusta

5. Liitteet

- Alueellinen hyvinvointikertomus 2020-2024
- Hyvinvoinnin tilan tietolähteet
- [Vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma 2023-2025](#)

Alueellinen hyvinvointikertomus 2026-2030

- [Alueellinen hyvinvointikertomus 2020-2024](#) (Keusote valtuusto 12.6.2025, §58)
- Ikääntyneiden hyvinvoinnin tilan kuvauksessa tietolähteinä käytetty mm.:
 - Väestörakenne, Tilastokeskus
 - Terve Suomi 2024-kyselytutkimus, THL

Vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelman valmistelu

- Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä
- Vammaisneuvosto 29.1.2026
- Asukaskehittäjien työpaja 4.2.2026
- Ikääntyneet ja vammaiset lautakunta 17.2.2026, 18.3.2026 & 22.4.2026 (päätös)
- Keski-Uudenmaan Yhdistysverkoston Järjestötreffit:
 - Hyvinkää 11.3.2026
 - 1.4.2026 Tuusula
 - 9.4.2026 Nurmijärvi
 - 15.4.2026 Järvenpää
 - 16.4.2026 Mäntsälä
- Tapaamiset IKVA-palvelualueen kanssa talvi-kevät 2026
- Aluehallitus 19.5.2026
- Aluevaltuusto 21.5.2026 (ennakkokokous) & 28.5.2026 (päätös)

Hyvinvointia yhdessä

KEUSOTE.FI